

УДК: 711.27

Л. О. Чижевська

*аспірантка кафедри ландшафтної архітектури
КНУБА*

НАУКОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Анотація: обґрунтовуються перспективи розвитку сільського зеленого туризму з урахуванням унікального природного та значного та значного людського потенціалу сільської місцевості України. Встановлюється, що вирішення задач раціональної архітектурно-планувальної організації агрорекреаційних сільських поселень знаходиться на стику містобудівного проектування рекреаційних утворень і планування відповідних адміністративно-територіальних одиниць територіальних громад та сільських поселень. Враховуючи проведені наукові обґрунтування сформульовано мету, об'єкт та предмет дослідження.

Ключеві слова: сільський зелений туризм, соціально-економічний розвиток села, архітектурно-планувальна організація агрорекреаційних поселень.

На нинішньому етапі соціально-економічного розвитку відбувається подальша урбанізація окремих регіонів України, з притаманною їй міграцією сільського населення в місця з більш гарантованим працевлаштуванням не тільки в містах-центрах регіональних систем розселення, але й за кордони країни. Це відбувається на фоні новітніх тенденцій в аграрному секторі економіки, які відображають з одного боку впровадження сучасних технологій та засобів виробництва, а з іншого – розвиток нових для вітчизняного села форм власності та господарювання.

Характерною особливістю є те, що при цьому постійно вивільняється робоча сила із сільськогосподарського виробництва. Так, наприклад, аналіз матеріалів розроблених в ДП “Укрндпицивільбуд” проектів районного планування для традиційно аграрно-орієнтованих районів півдня столичної Київської області наглядно демонструє, що ріст валового виробництва зерна (головної сільськогосподарської культури в регіоні) не зупиняє процес вивільнення робочої сили в селах регіону. Причина в тому, що практично не відбувається створення нових робочих місць.

Висококомеханізоване сучасне агровиробництво дає постійну роботу чоловічій частині населення, в той час, як інше працездатне населення (переважно жінки та люди похилого віку) вимушене вести тільки підсобне

господарство, практично не маючи можливості на отримання робочих місць в сучасному агровиробництві. Саме цей контингент складає основу трудового потенціалу для різних форм і видів сільського туризму навіть в місцях з потужним агровиробничим потенціалом [18].

Крім того, процеси урбанізації призводять до вивільнення значної кількості житлового фонду, що не використовується і саме через це має низьку ринкову власність. Це також являється відчутним фактором у потенціалі розвитку сільського туризму або ж власне будь-якої форми відпочинку в сільській місцевості. Зауважимо, що протягом останніх десятиріч прослідковується стійка тенденція, яка відображає потребу широких верств населення у зміні умов відпочинку з переважним перенесенням акцентів на встановлення різноманітних контактів з природою.

Унікальний природний і значний людський потенціал сільської місцевості України в сучасних соціально-економічних умовах є важливим підґрунтям щодо реалізації сучасної цивілізаційної потреби в нових формах рекреаційно-туристичних послуг в умовах природного середовища. З іншого боку створюються надзвичайно сприятливі передумови для розвитку сільського туризму в якості суттєвого містоутворюючого фактору для територій та окремих населених пунктів. Містобудівна реалізація цих передумов шляхом створення відповідної інфраструктури стає важливим і актуальним напрямком формування архітектурно-просторового середовища сільських територій і окремих сільських населених пунктів для рекреаційних цілей.

Сільські населенні пункти, на території яких функціонують підприємства агропромислового виробництва, а також діють заклади рекреаційного призначення (підприємства санаторно-курортного профілю або сезонного відпочинку та оздоровлення різних категорій населення) отримали в спеціальній літературі визначення як “агрорекреаційні”. [6].

В часи, що передували набуття Україною незалежності, рекреаційну функцію в агрорекреаційних селах виконували, як правило, профспілкові здравниці та відомчі заклади з приналежністю конкретним промисловим підприємствам. Однак, практика сільського туризму базувалась і базується переважно на індивідуальній трудовій діяльності окремих селянських господарств і родин їх власників, і відрізняється від, власне, агрорекреаційної діяльності.

Аналіз багаторічної практики з виконання проектно-планувальних містобудівних робіт виконаних, зокрема, в інститутах “Укрндпицивільбуд”, “Діпромісто” та “НДПМістобудування”, свідчить про те, що проблеми розвитку різних форм сільського туризму на регіональному та місцевому рівнях не знаходять відображення в якості рівноправної містоутворюючої складової.

При цьому не враховується низка аспектів формування сучасної забудови сільських населених пунктів:

- не розглядаються процеси, що паралельно відбуваються на одних і тих же сільських територіях та в населених пунктах як в агропромисловому виробництві (розвиток підприємства та окремих селянських господарств) так і в рекреаційно-туристичній діяльності (будівництво закладів відпочинку та інших невикористаних об'єктів);
- не береться до уваги специфіка формування і розвитку системи громадського обслуговування з урахуванням сезонності роботи агропромислових та туристично-рекреаційних закладів, а також з урахуванням регіональної специфіки та характеру розташування населених пунктів по відношенню до центрів розселення і рекреаційно-туристичної діяльності;
- не знаходить належного відображення при вирішенні питань функціонально-планувальної організації сільських територій та окремих населених пунктів специфіка поєднання аграрної та рекреаційної складових господарської діяльності, відповідно не використовуються можливості та переваги при вирішенні задач архітектурно-художньої виразності та композиційної цілісності забудови сільських поселень.

Вирішення цих задач та, зокрема, раціональної *архітектурно-планувальної організації* сільських поселень та сільських територій для використання в рекреаційних цілях знаходиться на стику містобудівного проектування рекреаційних утворень і планування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, територіальних громад та сільських населених пунктів.

Наукові дослідження та методичні опрацювання і узагальнення з питань архітектурно-планувальної організації сільських територій і населених пунктів у вітчизняній науці та практиці здійснені переважно в 70-ті та 80-ті роки минулого сторіччя. Серед найбільш значних праць і публікацій наступні: «Архитектура села. Планировка и застройка» Г.А.Делеур та Ю.Ф.Хохол, 1979р., «Проектирование и строительство малых населенных мест», М.І.Куренний, 1971р., «Планировка сел и агропромышленных предприятий», Ю.Ф.Хохол, 1983р., «Архитектура сёл. Украины» З.В.Мойсеєнко, В.Н.Косенко, та інші, 1986р. [1, 2, 7, 15]

Певний досвід у теорію та практику планування і забудови сільських поселень також внесли й інші вчені і фахівці, що активно працювали в цій галузі переважно в останній третині ХХ - го сторіччя. Проте, всі наукові дослідження базувалися на практиці архітектурно-планувальної організації сіл в умовах іншої соціально-економічної ситуації і практичних реалій того часу і

не відтворювали нових принципів підходів до перспективного формування забудови сільських населених пунктів в нових геополітичних умовах. [6,8].

Проблеми планування сільських населених пунктів, що поєднують *рекреаційно-туристичні та сільськогосподарські функції*, знаходяться на стику містобудівного проектування (сільських територій, сільських поселень, сучасних рекреаційних утворень) та *архітектурного проектування* (сільських житлових і громадських будівель), які протягом років досліджувалися в роботах таких українських вчених як: Г. І. Болотов, Г. В. Зенькович, Т. В. Криштоп, Ю. А. Косенко, Ю. В. Сомойлович, Г. Н. Рогожин, О. П. Чижевський, [1, 5].

Питанням вивчення народного зодчества традиційного сільського житла, сакральної архітектури та збереження архітектурної спадщини в сільській місцевості України, які мають велике значення для розвитку сільського туризму присвячені роботи Г. Н. Логвина, Л. В. Прибеги, П. А. Ричкова, В. П. Самойловича, Я.М. Тараса. [16, 21].

Теоретичні основи рекреаційного містобудування та туристичної діяльності закладено у фундаментальних працях вітчизняних та зарубіжних вчених: Т. Ф. Панченко, І. Д. Родічкіна, V. P. Stauskas та інших. [12, 13, 14, 20].

Правові засади містобудівного розвитку територій? планування і забудови населених пунктів, в тому числі і сільських поселень, визначені в базових Законах України “Про архітектурну діяльність” (1998 рік), “Про основи містобудування” (1994 рік), “Про регулювання містобудівної діяльності” (2011 рік), “Про Генеральну схему планування території України (2004 рік).

Незважаючи на велику кількість наукових публікацій, які присвячені плануванню та забудові сільських територій та сільських населених пунктів, а також вивченню питань містобудівної організації рекреаційних територій, тематика сучасного становлення і розвитку рекреаційних сільських територій і поселень з рекреаційними функціями в значній мірі не вивчена і не опрацьована.

Серед опублікованих праць близьким за тематикою є дисертаційне дослідження В. А. Кодіна “Архітектурно-планувальна організація агрорекреаційних сіл (на прикладі лісостепової зони УРСР)”, яке присвячене проблематиці комплексного розвитку агрорекреаційних сіл, раціонального використання територій, створення комфортних умов для проживання, праці і відпочинку всіх соціальних та вікових груп населення. Проте ця робота орієнтована на інші соціально-економічні умови - за відсутності різних форм господарювання та наявності переважно колективної форми власності на землю - відповідала іншим цілям і рекреаційну функцію як рівноправну сільськогосподарській не розглядала.

Вирішення задач архітектурно-планувальної організації сільських населених пунктів через досягнення балансу соціальних, економічних та екологічних аспектів, що, зокрема, передбачає знаходження джерел постійного господарювання та працевлаштування мешканців, а також раціонального і оптимального використання територіальних ресурсів, лежать в площині забезпечення їх сталого розвитку.

Суттєві соціально-правові зміни, нинішнього часу в найбільшій мірі вплинули саме на практику просторового розвитку та архітектурно-планувальну організацію сільських населених пунктів, що робить актуальним та необхідним проведення аналізу, узагальнення та опрацювання сучасної проектної практики, вивчення тенденцій розвитку систем сільського розселення та розробку нових методів, принципів та прийомів архітектурно-планувальної організації, формування нової та реконструкції існуючої забудови сільських населених пунктів.

Методологічною базою наукових досліджень проблем рекреації та туризму, регіональної організації і районного планування рекреаційних територій, архітектурно-планувальної організації міських і сільських поселень, курортів та зон відпочинку, охорони природи та історико-культурної спадщини є фундаментальні праці: «Містобудування. Довідник проектувальника», (за редакцією Т. Ф. Панченко, 2002 р., 2006 р.); «Планировочная организация курортных районов и комплексов», КиевНИИПградостроительство 1970 р.); «Проектирование курортов и зон отдыха» (Панченко Т. Ф., 1987 р.); «Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура» (Панченко Т. Ф., 2009 р.), та інші. [9,12, 13]

В спеціальній літературі з питань розвитку туристично-рекреаційної сфери відмічається, що передумовами для її подальшого розвитку в Україні є: а) резерви вільного часу, зміна його структури і змісту, що дозволяє розширити культурно-пізнавальну програму в умовах лікування та відпочинку; б) підвищення загального культурного рівня населення, що обумовлює розвиток диференційованих форм відпочинку та туризму з урахуванням індивідуальних потреб (сільського, екологічного, пізнавального тощо); в) розвиток транспорту та підвищення його швидкостей, що забезпечують дальність пересування, вибірковість об'єктів туристично-рекреаційного обслуговування. [18].

Таким чином, будь-які форми і види туристично-рекреаційної діяльності, що можуть здійснюватися у сільській місцевості здатні задовольнити цілий спектр послуг з відпочинку, лікування і туризму з дотриманням неодмінної вимоги – безпосереднього контакту у людини з природним оточенням.

У літературних джерелах, які присвячені сільському туризму відмічається, що головними критеріями для участі населення в цьому виді відпочинку є: а) сформований стереотип отримання задоволення від перебування в сільській місцевості (для певних категорії людей), незалежно від їх фінансових можливостей, часто за сімейними або іншими традиціями; б) необхідність оздоровлення населення в даних кліматичних умовах, (рекомендованих лікарем), найближчими до місць проживання (особливо дітей та осіб похилого віку); в) близькість до природи (перебування на свіжому повітрі у лісі, на березі природної або штучної водойми тощо); г) можливість харчуватися екологічно чистими і дешевими продуктами, а також долучатися до сільськогосподарських робіт, якщо є таке зацікавлення; д) життєва потреба перебування у спокійній атмосфері, чим відрізняється сільське життя від міського (в урбанізованих та індустріальних населених місцях); є) зацікавленість людей та можливість залучення їх до пізнання іншої культури і звичаїв (участі у місцевих святах і розвагах, у спілкуванні з людьми етнічних меншості тощо). [10, 17, 19].

Таким чином, головною мотивацію людей щодо відпочинку в сільській місцевості є сукупність чинників: *єднання з природою* (екологічно чисте повітря, вода, продукти харчування); *зміна обстановки* (менша кількість народу, відсутність скупченості населення); *інший, відмінний від міського укладу стиль життя* (сільська культура, побут, звичаї); можливість участі в *сільськогосподарських роботах* (в садівництві, догляду за тваринами, у зборі ягід і грибів); *широкий*, що часто є вирішальним, *вибір сільських садиб* (місць проведення відпустки, дешевшого відпочинку порівняно з туристично-рекреаційними комплексами та готелями).

Сільський туризм (агротуризм) мають багато спільного з *екотуризмом* і часто орієнтовані на одній і ті ж пріоритети щодо збереження природного та культурного середовища, підтримки добробуту місцевої громади; тощо. Сільський туризм — це форма проведення вільного часу у вигляді стаціонарного відпочинку, тоді як базовою метою екотуризму є активне пізнання дикої природи. Сполучення форм агротуризму та екотуризму передбачає появу нового терміну і поняття «*екоагротуризм*» (або *агроекотуризм*), що має на меті відпочинок у садибах селян, які вирощують сільськогосподарську продукцію із застосуванням екологічних методів.

Відповідно до розвитку туристичного руху в Україні знайшла широке використання термінологічна категорія «*сільський зелений туризм*», яка охоплює широкий спектр форм відпочинку на селі: стаціонарний відпочинок у сільській місцевості (власне сільський туризм); відпочинок в туристичних центрах, (на курортах), що розташовані у селищах і малих містах, відпочинок у

сільських садибах (агротуризм); визначення сільського туризму як «зеленого» підкреслює його як екологічну орієнтацію. Однак, у спеціальній літературі є наукове розмежування між «сільським» та «зеленим» туризмом; перший, пов'язаний з сільським середовищем та всією садибно-житловою забудовою, другий – з природними та штучно створеними ландшафтними компонентами. [17].

Позитивний вплив сільського туризму на вирішення соціально-економічних проблем села полягає передусім у тому, що він розширює сферу зайнятості сільського населення, особливо жінок, і дає селянам додатковий заробіток; розширює можливості зайнятості сільського господаря не тільки у виробничій сфері, але й у сфері обслуговування. При певному зростанні кількості відпочиваючих з'являється потреба в задоволенні їх різноманітних культурних запитів, що стимулює розвиток сфери послуг: транспортних, зв'язку, торгівлі, служби побуту, дозвільних закладів, тощо.

Важливим результатом розвитку сільського туризму та агротуризму є розширення можливостей реалізації на місці продукції особистого підсобного господарства, не як сільськогосподарської сировини, а як готових продуктів харчування. Розвиток сільського туризму стимулює покращення соціальної інфраструктури, благоустрою сільських садиб, вулиць, у цілому сіл.

Таким чином, в межах визначення потенціальних можливостей сільських територій для розвитку рекреації та сільського туризму, важливим є врахування їх містобудівних особливостей, розробка принципів та прийомів їх архітектурно-планувальної організації, що становить комплекс актуальних, наукових та практичних задач.

Окремим завданням є розробка методичних підходів до проектування окремих селянських (фермерських) господарств з рекреаційною спеціалізацією.

Враховуючи вище наведені наукові обґрунтування, автором статті передбачено проведення дисертаційного дослідження на тему «Принципи архітектурно-планувальної організації сільських поселень з рекреаційними функціями», метою якого є розроблення наукових засад архітектурно-планувальної організації сільських поселень рекреаційного використання, а також рекомендацій щодо їх комплексного проектування для гармонійного поєднання житлових, виробничих та рекреаційних функцій.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні задачі:

а) виявити типологічні особливості і розробити класифікацію сільських населених пунктів (сіл) з рекреаційною функцією: встановити тенденції і перспективи рекреаційного розвитку сільських територій;

б) визначити вплив основних факторів на архітектурно-планувальну організацію сільських територій і населених пунктів (містобудівних, адміністративних, природно-кліматичних тощо);

в) удосконалити методику соціологічних опитувань, комплексної оцінки рекреаційних ресурсів з урахуванням специфіки сільської місцевості та рекреаційних сезонних змін;

г) розробити містобудівні принципи формування раціональної функціональна просторові структури рекреаційного середовища сіл (територій сільських рад, територіальних громад) та архітектурно-планувальної організації їх окремих структурних елементів;

д) удосконалити систему та надати пропозиції щодо розрахункових показників проектування сільських поселень даного типу, визначення їх параметрів.

Об'єктом дослідження обрано сільські поселення з рекреаційними функціями.

Предмет дослідження – становлять методи, принципи та прийоми архітектурно-планувальної організації сільських поселень з рекреаційними функціями.

Межами дослідження є і в територіальному аспекті дослідження - сільськогосподарські території та сільські населені пункти, що поєднують сільськогосподарську та рекреаційну функцію; у регіональному аспекті - ті, розташовані в різних природно-кліматичних умовах України і, переважно, у географічних зонах Карпат, Полісся тощо; спеціалізовані агрорекреаційні, курортно-рекреаційні та туристичні (гірськологічні) селища, у роботі не досліджуються, використовуються тільки в процесі узагальнення окремі висновки та рекомендації, наближені до теми дисертації.

Гіпотеза даного дослідження передбачає вивчення найбільш суттєвих проблем містобудівного розвитку сільських поселень з рекреаційними функціями, вирішення їх інноваційними планувальними засобами: і базується на таких концептуальних положеннях.

1. Сільське поселення (населений пункт) з рекреаційними функціями це складовий елемент системи сільського розселення і об'єкт сільського туризму; Сільське поселення з виробничими функціями підлягає «просторовій трансформації» для його часткового використання у рекреаційних цілях як об'єкта «агротуризму» (фермерського туризму, тощо).

2. Поліфункціональність структури сільських поселень з рекреаційними функціями обумовлює необхідність пошуку «планувальних регуляторів» їх комплексного, а також сталого розвитку в системі сільськогосподарського

виробництва туристично-рекреаційної діяльності та охорони природного довкілля.

3. Інваріантні природно-ландшафтні, історико-культурні, етнічні умови і нормативно-правове обмеження містобудівного освоєння, регулятори раціонального використання земельних ресурсів, а також невідворотність посилення рекреаційної складової у сільській місцевості є чинниками, що порушують проблеми, які необхідно вирішувати на засадах «національних пріоритетів» та балансу інтересів.

4. Сільські території та населені пункти є «епіцентрами» кардинальних змін щодо реформування місцевого самоврядування, що потребує специфічних містобудівних перетворень, нових концепцій та перспективних моделей сталого розвитку сільських поселень, у тому числі, посилення їх рекреаційної ролі та значення для тимчасового проживання переміщених осіб.

Дослідження передбачається проводити із застосуванням сучасних методів: літературного, статистичного, проектного, графоаналітичного аналізу; натурного обстеження територій та інших; передбачено розробити методи соціологічних опитувань та рекреаційної оцінки з урахуванням сільської специфіки, а також здійснити експериментальне проектування.

Висновки. У процесі проведення дисертаційного дослідження передбачається отримати такі результати:

1. Розширену класифікацію сільських поселень (за роллю в системі розселення, за провідною галузевою функцією, за специфікацією діяльності тощо).

2. Удосконалені методи визначення рекреаційного потенціалу сільських територій і населених пунктів та методи соціологічного опитування з урахуванням сільської специфіки та сезонних рекреаційних коливань.

3. Науково обґрунтовані принципи та прийоми архітектурно-планувальної організації сільських поселень з рекреаційними функціями, які передбачають (містобудівну єдність при територіальній видокремленості функціональних зон і підвищення щільності сільської житлово-рекреаційної забудови від периферії до центру); створення у сільському середовищі провідних рекреаційних функцій за різними «сценаріями»; інтеграція відкритої мережі обслуговування постійного населення і відпочиваючих-споживачів рекреаційних послуг.

Список використаних джерел

1. Архитектура сёл. Украины / УкрНИИПГраждансельстрой. – Киев: Будивельник, 1987. – 176м., З. В. Мойсеенко (научный руководитель), В. Н. Косенко, Ю. А. Косенко, Г. И. Болотов.
2. Архитектура села. Планировка и застройка / КиевНИИТИ. Г. А. Делеур, Ю. Ф. Хохол. Киев. Будивельник, 1979. 200с.
3. Актуальні аспекти організації сільського туризму (огляд проблеми та деякі рекомендації). Т. Ф. Панченко. – 22 – 39с.: Туристично-краєзнавчі дослідження. Випуск 3. – К. ЧП Ільченко, 2000р. – 286 с.
4. Актуальна проблема розвитку сільського зеленого туризму в Україні // Туризм сільський зелений. – 1997. - №1, Т. Ф. Панченко.
5. Быть селу краше. Советы по благоустройству села / Ю. А. Косенко, Ю. В. Самойлович, А. П. Чижевский и др.: - К. Урожай, 1990. – 192 с.
6. Кончукова Н. П. Планировка сельских населенных мест. – Москва., «Высшая школа». 1979. – 247 с.
7. Куренной М. И. Проектирование и строительство малых населенных мест. – Москва. Стройиздат, 1971. – 167 с.
8. Маханько Б. А. Архитектурно – планировочная и пространственная структура сельских поселков. – М. Стройиздат. 1977. – 109 с.
9. Містобудування. Довідник проектування. Видання друге, доповнене. / За загальною редакцією д-ра Т. Ф. Панченко / – К. Укрархбудінформ, 2006, - 192 с.
10. Організація туризму та відпочинку в сільській місцевості / Матеріали засідання круглого столу Спільки сприяння сільському зеленому туризму в Україні. – Диканька. 1998. – Частина 1, Т. Ф. Панченко.
11. Т. Ф. Панченко. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій (Монографія). – К. Логос., – 2015. – 170 с.
12. Панченко Т. Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура. – (монографія) / Т. Ф. Панченко. – К. 2009. – 176 с.
13. Панченко Т. Ф. Проектирование курортов и зон отдыха / К. Будивельник. – 1983. - 104с.
14. Родичкин И. Д. Человек, среда, отдых / Киев. Будивельник. – 1977. – 160 с.
15. Планировка сел и агропромышленных предприятий / Под.общ.ред. Ю. Ф. Хохла. – Киев. Будивельник. 1988. – 80 с.
16. Самойлович В. П. Народное архитектурное творчество / К. Будивельник. – 1977. – 233 с.
17. Панченко Т. Ф. Сільський, зелений туризм вид нового екологічного туризму // Наш дім – туризм сільський, зелений. – 1998. - №1.

18. Сельский туризм: история, настоящее и перспективы // Учебное пособие: Кондор. – 2008. – 385с., Пуханская Т. Ю., Махлинец С. С., Тебряшкина Л. И., – Под редакцией д.г.н., профессора Волошина Н. М.
19. Рутинський М. Й., Зінько Ю. В. - Сільський туризм / Навчальний посібник. – К.: Знання. – 2006. – 271с.
20. Стаускас В. П. Градостроительная организация районов и центров отдыха. Л., Строй – издат, Ленингр. Отделение, 1977. 164 с.
21. Тарас Я. М. - Українська сакральна дерев'яна архітектура: Словник – довідник. – Львів. ІН НАНУ. – 2006. – 584с.

Аннотация

Обосновываются перспективы развития сельского зеленого туризма с учетом уникального природного и значительного человеческого потенциала сельской местности Украины. Устанавливается, что решение задач рациональной архитектурно-планировочной организации агротурецкого сельского поселений находится на стыке градостроительного проектирования рекреационных образований и планирования соответствующих административно-территориальных единиц, территориальных общин и сельских поселений. Учитывая проведенное научное обоснование сформулированы цель, объект и предмет исследования.

Ключевые слова: сельский зеленый туризм, социально-экономическое развитие села, архитектурно-планировочная организация агротурецкого поселений.

Abstract

Substantiated prospects of development of green tourism, taking into account the unique natural and significant and substantial human potential of rural Ukraine. It is understood that rational problem solving architectural and planning organization ahrorekreationsyynh villages located at the intersection of urban design and planning of recreational structures relevant administrative units of local communities and rural settlements. Given a scientific justification the aim, object and subject of study.

Key words: rural green tourism, social and economic development of rural areas, architectural and planning organization of agroturerecreational villages.